

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-301-2-13>

Зубко Лілія, ЛНГМ ім. Б. Г. Возницького;
Хорунжа Галина, незалежний дослідник

Творчість Юрія Дворника у контексті розвитку вітчизняного медальєрства 1970–1980-х рр.

Ключові слова: львівський художній осередок, художнє медальєрство, Юрій Дворник.

Lilia Zubko, Borys Voznytsky Lviv National Art Gallery;
Galina Khorunzha, independent researcher, Lviv, Ukraine

The artworks by Yury Dvornyk in the context of the national medal industry development in the 1970s–1980s

Abstract: The peculiarities of the creative practice of the Lviv medalist Yuriy Dvornyk in the 1970s and 1980s are analyzed. In his works, the artist consistently demonstrated the research into the leading world experience and thorough study of literary and philosophical primary sources.

Key words: Lviv, medalist, Yuriy Dvornyk.

Історія художньої медалі у практиках вітчизняних художників, особливості образно-пластичного вирішення, тематична специфіка є зразком адаптації актуальних мистецьких практик та, в окремих випадках, тенденцій локальних шкіл. У період 1970–1980-х рр. серед представників львівського художнього осередку превалювали конкретні форми та композиційні підходи, завдяки яким можна без особливих складностей атрибутувати, як приналежність до школи так й ймовірне авторство. Водночас, одиничні приклади митців, які б здійснювали конструювання власної манери з огляду на досвіди художників, чий підхід до образно-пластичного відрізнявся від загально-прийнятих методологій (наприклад, Олександра Архипенка, Емілья Бурделя, Ернста Барлаха, Вільгельма Лембрука, Ксаверія Дуніковського, Арістіда Майоля) й одночасно дистанціювались від форм, що визначали особливості місцевих мистецьких осередків, або ж тенденцій, притаманних для державних монетних дворів. Одним з авторів, чия практика є своєрідною для львівського осередку, був Юрій Дворник (1939–2021), як з огляду на серйозність підходу до ідейного аспекту творчого процесу (передусім маємо на увазі ретельне опрацювання історичних джерел, текстів філософів та теоретиків візуальної культури, роботу з літературною спадщиною портретованих осіб, увага та вивіреність символічної компоненти), так й до матеріалізації концепту. Комплексне опрацювання творчої спадщини автора, випускника Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва (1971) дозволяє стверджувати, що в індивідуальній практиці художника доволі швидко з рання творів присутнє дистанціювання

Section 1. Challenges of studying Ukrainian art from ancient times to the beginning of the 20th century

від локальних засад, як скульптурної, так й рисункової школи, натомість превалує тривале та глибоке опрацювання результатів актуального на той момент художнього процесу не лише у межах країн Варшавського договору, але й Західної Європи та США. Однак, результати роботи художника не передбачали комплітивності, натомість забезпечили оригінальне прочитання натури та розробку образів, що вирізняються тонким психологізмом, своєрідною поетичністю, що не набувала ознак надмірної літературності чи надмірно плакатної тематичності. Серед образів культурних діячів, до яких звернувся Юрій Дворник, особливої уваги заслуговують медалі, присвячені Данте Аліг'єрі, Миколі Гоголю (1982) та Мігелю Сервантесу (1980). Створені у 1990-ті рр. медалі Миколі Гоголю (1997) та Фрідріху Ніцше (1994) є зразком логічного продовження практик художника, його уваги до розкриття вагомих для скульптора аспектів біографій та характеристик вказаних осіб. Медалі, присвячені алегоричним образам («Розп'яття», «Melodia», «Заборонений плід») чи міфологічним персонажам («Ікар I», 1974), також є свідченням розбудови оригінального образу, що побудований на фактурних нюансах, завдяки яким емоційне сприйняття образу є гранично виразним. Загалом, творча практика Юрія Дворника є одним із важливих прикладів того, як автор, який працював у своєрідних суспільно-культурних умовах, в осередку, що вирізнявся консерватизмом та виразною однорідністю формально-образних та композиційних підходів, зміг розробити манеру, що унаочнювала як індивідуальні світоглядні пріоритети, так й естетичний пошук.

